

BẾN MÊ

Tạ Quang Khôi

*Tôi đâu dám mĩa làng tôi nhĩ,
Trình có quan Tiên, Thứ chỉ tôi.
Tú Xương*

Chương 1

Vừa bước qua cổng trường, Chuyên bỗng nghe lòng hồi hộp. Chính chàng cũng phải ngạc nhiên về sự hồi hộp đó. Chàng đâu phải là một nhà giáo mới bước chân vào nghề dạy học. Ngay từ khi đậu tú tài, chàng đã nhận phụ trách một số giờ tại một vài trường tư. Nghĩ lại những phút đầu tiên đứng trước mặt đám học trò đang ngồi im phăng phắc chờ nghe lời giảng dạy của thầy, chàng cũng thấy mình luống cuống. Hai lòng bàn tay ướt sũng mồ hôi và chàng cũng có những cử chỉ thiếu bình tĩnh thiếu tự tin Vừa nói chàng vừa đi lại trước bảng đen và bẻ phấn thành những mẩu nhỏ, ném xuống đất, lấy đầu mũi giày di đi di lại. Đạo đó, chàng phải mất nửa tháng mới tạm quen với nghề phấn trắng bảng đen, với những lối đùa nghịch đôi khi hỗn sược của đám học trò phá phách hơn quỳ.

Cho đến hôm nay, sau ba năm được rèn luyện trong khung cảnh hỗn độn của trường tư, Chuyên đã trở thành một nhà giáo có đôi chút kinh nghiệm. Chàng chưa phải là loại thầy giáo được học sinh hâm mộ cuồng nhiệt, nhưng cũng không bị liệt vào loại thầy bị học sinh làm đơn xin đuổi. Thật ra, một giáo sư sinh ngữ như chàng khó có thể trở thành loại giáo sư “ăn khách” như mấy ông thầy dạy Toán, Lý Hóa đang nổi tiếng như cồn. Chuyên thông thả đi qua một cái sân khá rộng còn ẩm ướt sau trận mưa đêm hôm trước để bước vào văn phòng nhà trường. Chàng nói với viên thư ký đánh máy ngồi ngay sát cửa:

- Tôi muốn gặp ông hiệu trưởng.

Viên thư ký ngược nhìn Chuyên, rồi cúi xuống đánh máy tiếp, hỏi xẵng:

- Chuyện chi?

Không để ý tới lời thiếu lịch sự của hắn, Chuyên vẫn ôn tồn:

- Tôi mới đến trình sự vụ lệnh.

Viên thư ký nhìn chàng lần nữa, tỏ vẻ quan tâm:

- À, giáo sư mới đổi về, hả?

Sau đó, hắn quay về phía người đàn ông ngồi bên một cái bàn nhỏ, nói như ra lệnh:

- Giáo sư mới! Vô báo cụ hiệu biết, Tám.

Tám hấp tấp đứng lên, bước nhanh ra ngoài. Viên thư ký đánh máy kéo ghế mời Chuyên ngồi, nhưng chàng vẫn đứng, hững hờ nói một câu cảm ơn. Chỉ mấy phút sau, Tám trở lại, mời Chuyên vào phòng hiệu trưởng.

Chàng được một người đàn ông trạc ngoài bốn mươi đón tiếp một cách thờ ơ. Lối bắt tay của lão làm chàng có ác cảm ngay từ phút đầu. Dáng người lão thấp nhỏ một cách bủn xỉn, không có một chút uy nghi nào. Đôi mắt lão nhấp nháy liên hồi sau cặp kính trắng. Mặt lão tròn, nước da bì bì hơi tái. Đôi môi mỏng, khi nói miệng chỉ mấp máy không mở rộng. Do đó, tiếng lão nhỏ lí nhí như không có hơi sức. Chuyên chợt nhớ tới lời giới thiệu của một người bạn về lão. *Thằng Trương là một bậc thầy về mặt đạo đức già đó. Nó đã từng ngủ với con gái riêng của vợ mà lúc nào cũng lên mặt đạo đức.* Chàng không tin, hỏi lại: *Nó khôn nạn như vậy mà người ta cũng cho làm hiệu trưởng?* Người bạn nhún vai, nửa đùa nửa thật: *Thì 'ngưu tầm ngưu, mã tầm mã' mà.* Từ lúc đó, Chuyên có thành kiến không tốt với lão hiệu trưởng trường này, nên vừa thoát gặp, chàng đã không ưa ngay. Thật ra, cái khổ người bần tiện, cái mặt đạo đức giả của lão cũng không làm ai có cảm tình nổi.

- Ông giáo sư dạy Anh văn hả? À à, tốt lắm! Hồi cuối niên học vừa rồi, tôi có xin bộ cho tôi hai giáo sư Anh văn, nhưng bộ hứa chỉ cho có một thôi. Ông là giáo sư bộ hứa đó... Tốt lắm! Tốt lắm!

Nói xong, lão xoa tay, nhe hai hàm răng thiếu mấy cái bên trái hàm trên ra cười. Chuyên ngồi im lặng nhìn lão, chờ đợi. Lão chợt nghiêm giọng:

- Xin lưu ý ông giáo sư một điều là...là trường ta, nam nữ sinh học chung. Vậy, khi giảng bài... À, ông giáo sư đã có gia đình chưa?

Chuyên hiểu ngụ ý của lão, hơi khó chịu, nhưng vẫn giữ giọng lễ phép:

- Thưa ông hiệu trưởng, tôi còn độc thân.

- À à...vậy thì ông giáo sư phải cẩn thận một chút...Bọn nữ sinh cũng lớn bọn rồi...

Chuyên cười nhẹ:

- Thưa ông hiệu trưởng, đối với tôi, học sinh nào cũng là học sinh, không phân biệt nam nữ. Tôi đã dạy tư nhiều năm nên cũng có kinh nghiệm về cách đối xử với học trò.

Lão gật đầu:

- Vậy thì tốt. Nhưng tỉnh nhỏ lắm cái phiền phức, khác Saigon. Mình phải đề phòng trước.

Nói tới đây lão bỗng đứng dậy, đưa tay ra bắt tay Chuyên, rồi nói:

- Ông giáo sư sang gặp ông giám học để lấy thời khóa biểu. Chúng tôi đã xếp sẵn từ đầu niên học vì được Nha Trung học báo cho biết trước.
Lần này chàng bắt chước lão khi bắt tay, chỉ vuốt nhẹ bàn tay lão.

Ra khỏi phòng hiệu trưởng, Chuyên chưa biết hỏi ai để tìm văn phòng giám học, chợt có tiếng hỏi sau lưng:

- Ông là giáo sư mới?

Chàng quay lại, thấy một người đàn ông mặt non choẹt, mép để ria lún phún như một lớp lông tơ mọc thưa thớt. Chàng vừa nói: xin lỗi thì hắn đã tự giới thiệu:

- Tôi là Viễn, giám học.

Chàng à một tiếng, rồi vui vẻ:

- Xin chào ông giám học.

Viễn vồn vã bắt tay chàng, nói:

- Đã có thời khóa biểu cho ông giáo sư. Xin mời vô đây.

Phòng giám học nhỏ hơn phòng hiệu trưởng, lại bày biện lộn xộn, trông thật dơ bẩn. Trên tường có một tấm bảng lớn, chia thành những ô nhỏ ghi giờ dạy của các giáo sư trong trường. Bàn giấy của giám học cũng bừa bãi, lộn xộn, phủ đầy những chồng giấy. Viễn lục lọi một lúc, lấy từ trong một ngăn kéo ra một mảnh giấy nhỏ trao cho Chuyên:

- Đây là giờ dạy hàng tuần của ông giáo sư...À, có phải ông giáo sư chính thức chỉ phải dạy có mười sáu giờ một tuần không? Vậy, ông có 8 giờ phụ trội đó. Toàn đệ tam, đệ nhị cả.

Chuyên liếc qua thời khóa biểu, rồi tỏ vẻ ngạc nhiên:

- Ông giám học bắt tôi dạy cả tuần? Từ sáng thứ hai tới chiều thứ bảy.

Viễn cười câu tài làm mấy sợi ria tơ trên mép rung rung, đáp:

- Ở đây, ai cũng vậy hết. Mình nên chịu khó một chút thì học sinh có lợi hơn.

Chuyên nghiêm giọng:

- Nếu thực sự muốn học sinh có lợi, tôi chỉ xin dạy đúng mười sáu giờ quy định của bộ. Tôi không nhận giờ phụ trội.

Viễn nhăn mặt, nói ngay:

- Đâu có được! Trường đang thiếu giáo sư sinh ngữ.

Chuyên nhún vai:

- Thiếu hay thừa, không liên quan gì đến tôi. Ông và ông hiệu trưởng giải quyết chuyện đó với bộ, với nha. Xin ông giám học nhớ cho rằng tôi cũng có quyền từ chối dạy ngoài số giờ đã quy định. Mà ông thử ngó lại cái thời khóa biểu xem ông xếp có hợp lý không. Dạy hai mươi bốn giờ đủ sáu ngày, sáng hai chiều hai. Ông còn cách nào hành giáo sư hơn được nữa không?

Vừa nói chàng vừa dần mạnh tờ thời khóa biểu xuống bàn giấy của giám học, nhắc lại:

- Tôi chỉ xin dạy đủ mười sáu tiếng quy định.

Viễn tỏ vẻ bức mình, nhưng cố lấy giọng ôn tồn:

- Thôi được, để tôi cố gắng xếp lại coi.

Chuyên hỏi:

- Bao giờ tôi có thời khóa biểu khác?

Viễn nhắm tít, rồi đáp:

- Ông giáo sư cứ về Saigon chơi, ba bữa nữa xuống cũng được...Ông giáo sư muốn nghỉ những ngày nào trong tuần?
- Ngày nào cũng được, miễn chỉ có mười sáu giờ và gọn.

Viễn cười hề hề:

- Vậy thì tốt rồi! Ba bữa nữa mời ông giáo sư trở lại.

Sau khi chia tay với Viễn, Chuyên đi thẳng ra đường. Chàng đứng trước cổng trường phân vân không biết nên về ngay Saigon hay tìm gặp một người bạn cũng đang dạy học ở trường này. Cuối cùng, thấy còn sớm, chàng quyết định tìm bạn để biết về cuộc sinh hoạt của các bạn đồng nghiệp ở tỉnh lỵ nhỏ bé này. Chàng nhờ một học sinh dẫn đường nên tìm ra nhà bạn không khó khăn.

Chàng gọi cửa một căn nhà nửa biệt thự nửa nhà ống. Một người ló đầu ra cửa sổ, hỏi:

- Ai đó?

Rồi liền reo to:

- A, thằng Chuyên. Mà xuống đây làm cái thống chế gì?

Chàng cũng reo lên:

- Hoàng! Tao được bỏ về đây.
- Ồ, tuyệt quá rồi!

Nói xong, anh mở cửa mời bạn vào. Hai người nắm tay nhau mừng rỡ. Hoàng ngắm bạn từ đầu đến chân, rồi tấm tắc khen:

- Hồi này mày cao lớn, đẹp trai hẳn ra. Trông đỡ đàn một chút. Chắc mày phải cao đến hơn mét bảy? Các em bây giờ chỉ mê những thằng cao ráo, sạch sẽ như mày thôi.

Chuyên cười:

- Tao một thước bảy lăm.
- Điều này chắc mày quơ hết các em chưa chồng hoặc ế chồng ở trường này mất. Còn các em có chồng thì cũng thầm yêu trộm nhớ mày, sẵn sàng ngủ lén với mày.

Chuyên nghiêm mặt:

- Hừ, chưa gì mày đã nói chuyện bậy bạ rồi.

Hoàng cười hì hì, rồi dắt Chuyên vào nhà trong. Đi qua phòng ngoài lộn xộn vì những đồng quần áo vứt bừa bãi trên mấy cái giường sắt kê không có thứ tự, hàng lối, hai người bước vào phía trong. Chuyên chưa kịp quen với bóng tối của căn phòng, Hoàng đã lên tiếng giới thiệu:

- Đây là thằng Chuyên, một thằng cù lần nhất trong bọn tao. Người vừa được bỏ về đây dạy Hồng mao văn.

Chuyên thấy lố nhố khoảng năm, sáu người ngồi quây tròn trên một cái chiếu giữa nhà. Chàng hiểu ngay họ đang đánh bài. Hoàng lại lên tiếng:

- Đây là môn giải trí duy nhất của bọn tao ở cái đất hoa lệ khi ho cò gáy này.

Chuyên phụ họa:

- Vui quá nhỉ!

Rồi chàng hỏi nhỏ Hoàng:

- Đang chơi gì thế?
- Xì phé!

Sau đó, Hoàng kéo bạn ra phòng ngoài ngồi nói chuyện. Hai người ngồi trên mép hai cái giường sắt đối diện. Anh hỏi bạn:

- Gặp hiệu trưởng, giám học, lấy thời khóa biểu chưa?

Chuyên phì cười:

- Mày hỏi gì mà dồn dập như vậy?

Hoàng đáp ngay:

- Thì đăng nào cũng phải hỏi ngàn ấy việc, hỏi một lần cho gọn.

Chuyên kể lại chuyện trình diện hiệu trưởng và thời khóa biểu bị nát. Hoàng cười

- Thế là mày đã được vuốt tay cụ hiệu rồi. Còn cái vụ thời khóa biểu thì cái thằng mép có lông tơ ấy hay ăn hiếp những thằng mới vô nghề lắm. Mày cứng như vậy là nó nể rồi đó. Nó chỉ thử mày thôi, chứ thực ra nó cũng đã có sẵn một thời khóa biểu ngon lành cho mày.
- Sao nó không đưa cho tao ngay để tao lên lớp?

Hoàng nheo mắt cười:

- Làm gì mà gấp vậy? Cứ từ từ rồi đâu sẽ có đó. Dạy học chứ có phải ăn cướp, ăn trộm gì đâu mà vội. Nó không cho mày thời khóa biểu khác ngay vì nó không muốn để lộ cho mày biết là nó thử mày xem vào loại nào, có để đề đầu cưới cổ không? Mày mà nhận ngay cái thời khóa biểu đầu tiên là đời mày tàn trong ngõ hẹp đó. Nó cho mày nghỉ chơi ba ngày là nó muốn lấy cảm tình của mày. Cứ nghĩ cho sướng, tội gì!

Chuyên tỏ vẻ ngạc nhiên:

- Dạy học mà cũng phải thủ đoạn như vậy? Tao thấy trường tư họ đối với đồng nghiệp đảng hoàng lắm, chứ đâu có giả dối như bọn này.

Hoàng nhún vai:

- Trường tư cũng có nhiều loại trường tư. Chúng nó cần mày thì tử tế với mày, khi không cần thì chúng nó còn tệ hơn bọn trường công.
- Thế mà ai cũng cho rằng dạy học là cao quý.

- Thì nghề gõ đầu trẻ vẫn cao quý, chỉ mấy thằng giáo dờ là không cao quý thôi. Nghề nào cũng thế hết, có nằm trong chăn mới biết chăn có rận. Vì thế, bọn tao có triết lý sống riêng của bọn tao. Đừng có mơ tưởng cao quá, đừng có lý tưởng hóa nghề này nghề kia.

Chuyên ngạc nhiên nhìn bạn, rồi hỏi:

- Lâu không gặp, mà có vẻ thay đổi nhiều đấy. Thế thì triết lý của mày là như thế nào?
- Từ từ rồi tao sẽ truyền nghề cho... Bao giờ mày về Saigon?

Chuyên lưỡng lự:

- Có lẽ ngay bây giờ...

Hoàng xem đồng hồ tay, rồi đề nghị:

- Còn sớm chán. Ở lại ăn trưa với tao rồi về cũng còn kịp... Tiệm ăn gần đây thôi, đi bộ vài ba phút. Đợi tao thay đồ nhé.

Khi còn lại một mình, Chuyên tò mò nhìn quanh. Căn phòng không rộng, kê được hai chiếc giường một người đã thấy hơi chật. Chờ Hoàng trở ra, chàng hỏi:

- Mày ở chung với mấy tên?
- Ba. Vị chi là bốn tên đực rựa. Thằng nào cũng chỉ dạy ba ngày một tuần, rồi dọt về Saigon ngay. Có đưa nghỉ cuối tuần, có đưa nghỉ đầu tuần.
- Mày ở đây những ngày nào? Đầu tuần hay cuối tuần?
- Tao ở đây cả tuần, rất ít khi về Saigon.

Chuyên ngạc nhiên hỏi:

- Mày dạy cả tuần?
- Không, tao chỉ dạy có ba ngày đầu tuần, nhưng dạy tư luôn cả ngày thứ bảy, nghĩa là nghỉ có ngày chủ nhật thôi. Vì thế, chả có thì giờ về Saigon. Mà cũng không có ai cần thăm nom mà phải về.

Chuyên tỏ vẻ ái ngại:

- Có một mình mày ở lại ngày chủ nhật chắc cũng buồn.
- Buồn gì mà buồn! Bọn tao họp nhau chơi xì phé, chán ạ. Vui đéch chịu được. Chơi cò con giải trí nên thua được chả đáng bao nhiêu... Ngoài chán ra, mày có biết chơi xì không?
- Tao biết chơi nhiều thứ lắm, cả mạt chược, tổ tôm... nhưng ít chơi, vì thấy mất thì giờ quá.

Hoàng vui vẻ reo lên:

- Xong rồi! Thế là bọn tao có thêm mày, khỏi sợ thiếu chân.
- Nhưng... nhưng, có thể chủ nhật tao phải về Saigon...
- Bộ mày có vợ rồi?
- Chưa...
- Hay mày có người yêu?
- Cũng chưa.
- Vậy, không có ràng buộc gì thì về Saigon làm cái thống chế gì ngày chủ nhật. Cứ ở đây mà chơi với bọn tao cho vui. Có thể tao sẽ kéo mày đi dạy tư với tao. Để xem thời khóa biểu của mày ra sao rồi mới tính được. À, mày còn dạy tư ở trên không?
- Tao xin tạm nghỉ ít lâu vì còn muốn xem tình hình dưới này thế nào đã.
- Thế thì tốt! Bọn trường tư dưới này trả cũng khá lắm, không thua gì Saigon đâu.

Chuyên chợt đổi hướng câu chuyện, dò hỏi:

- Cơm nước hàng ngày ra sao? Bộ ngày nào mày cũng phải ăn tiệm?
- Thì phải sống cuộc đời... cơm hàng cháo chợ, chứ nấu nướng gì được. Bọn tao ăn cơm tháng ở một tiệm. Cũng không đến nỗi nào.

Sau đó, Hoàng đưa Chuyên đến một tiệm ăn Tàu ở gần nhà. Hai người chỉ phải đi bộ không đầy năm phút.

Trong khi chờ đợi món ăn, Chuyên lại thắc mắc về cuộc sinh hoạt của bạn:

- Ở cái đất này, ngoài cờ bạc, chúng mày không có trò giải trí nào khác sao?

Hoàng lừng khừng đáp:

- Kể ra thì cũng có... nhưng không phải thằng nào cũng chơi được...
- Cái gì mà khó vậy?
- Cũng chẳng khó, nhưng phải có điều kiện... nghĩa là phải bay bướm, phải biết kín đáo...

Lời nói mập mờ của bạn làm Chuyên tò mò:

- Trò gì mà khó quá vậy?

Hoàng cười hề hề, rồi hạ thấp giọng để chỉ đủ mình chàng nghe:

- Trò tán nữ sinh...

Chuyên ngạc nhiên:

- Cái gì? Bộ chúng mày coi đó là một trò giải trí? Chúng mày không sợ hậu quả?

Hoàng vội xoa tay:

- Không có tao trong cái trò giải trí này vì tao không đủ điều kiện...ất có và đủ. Tao còn bận dạy tư, thì giờ đâu mà chơi cái trò...dụ dỗ gái tơ ấy. Tao cũng không thích đùa dai với mấy ông tòa. Còn hậu quả thì thằng nào không khéo chùi mép cũng có thể dính. Đã có thằng phải ngậm ngùi cưới một em nữ sinh mà nó chỉ định lợi dụng trong một lúc thôi.

Ngừng lại ngẫm nghĩ vài phút, anh tiếp:

- Cách đây vài năm, thằng Dũng ngổ bị kẹt một cú cũng hơi đau. Nó phải cưới một con nhỏ mà cả làng đã xúm vào chơi đòn hội chợ. Về sau, các xếp lớn tội nghiệp nó vừa ngổ vừa đại, an ủi nó bằng cách cho nó nhậm chức hiệu trưởng ở một nơi đèo heo hút gió. Bây giờ nghe nói vợ chồng nó hạnh phúc lắm. Thôi thì cũng là điều đáng vui rồi.

Chuyên lắc đầu:

- Tao không ngờ chúng mày sa đọa, bê bối như vậy. Thì ra bọn giáo mác tỉnh lẻ chúng mày cũng quá trời. Thế thì còn dạy dỗ cái đêch gì nữa!

Hoàng cười:

- Thì vừa dạy vừa dỗ đấy thôi. Thế là đúng sự phạm rồi! Nhưng mày đừng có vợ đũa cả nắm. Chúng tao, bọn hư hỏng, chỉ là thiểu số. Điều đáng mừng cho nền giáo dục nhân bản và khai phóng của chúng ta còn nhiều nhà giáo chưa đánh mất lương tâm. Họ sống âm thầm và cố gắng trong thiên chức giáo huấn. Họ là những người đáng phục nhưng không được các xếp lớn ngó ngang tới vì họ không biết và không quen cây cục, nịnh bợ.

Chuyên khẽ thở dài:

- Rồi chúng mày cứ kéo dài mãi cuộc sống bê bối này?'

Hoàng đùa:

- Bẩm thưa nhà đại giáo dục, chúng em đâu có muốn bê bối thế. Nhưng nền giáo dục của ta đã dột từ nóc dột xuống. Phải có một cuộc cách mạng thì mới hy vọng...
- Hy vọng cái gì?
- Thì mới kéo nổi chúng ta ra khỏi vũng lầy này. Tao muốn nói tới một cuộc cách mạng đúng nghĩa của nó. Bây giờ có nhiều sâu bọ lên làm người quá nên xã hội chẳng có kỷ cương gì. Như vậy, bọn tao có bê bối một chút cũng chẳng sao.
- Mày ngụy biện để che lấp lỗi lầm của bọn mày.
- Ồ, sao lại ngụy biện? Tao đâu có che dấu lỗi lầm của tao hay của bất cứ đứa nào...

Chuyên có giọng chán nản:

- Chúng mày liều thật...Tao sợ rồi đó.
- Nghĩa là mày không vào đảng của chúng tao?

Chàng dứt khoát:

- Không. Tao ghét bê bối lắm. Chính vì thế, tao chọn nghề dạy học.

Hoàng nhún vai, mỉm cười:

- Cũng chính vì thế mày sẽ thất vọng ê chề...Rồi đau đớn trong thất vọng.

Chàng phì cười:

- Mày nói như tuồng cải lương ấy...

Rồi chàng đổi giọng hỏi:

- Tại sao lại thất vọng? Theo tao, khi đã chọn nghề gõ đầu trẻ, mình cũng phải hy sinh một phần tự do cá nhân, để làm gương cho học trò.

Hoàng trẻ môi:

- Dù mày có hy sinh tất cả tự do mày có cũng chả ai biết ơn mày đâu. Mày mới vào nghề nên còn lý tưởng lắm! Còn ôm nhiều hoài bão loại...vác đá vá trời... Nhưng chỉ ít lâu nữa mày sẽ hối hận...
- Tao đâu có phải là tay mơ mới vô nghề. Tao kiếm cơm bằng nghề gõ đầu trẻ từ ba, bốn năm nay rồi.
- Nhưng ở trường tư, trường công có nhiều cái khác nhau. Phải tập người cho quen đi. Nào là hiệu trưởng, giám học, nào là thanh tra, nào là giám đốc nọ, giám đốc kia... Rặt một lũ ngu, nếu không muốn nói là lũ khỉ vừa xổng chuồng ở sở thú Saigon.

Chàng nghiêng đầu ngó bạn:

- Mày bất mãn điều gì, phải không?

Hoàng lừng khừng:

- Bất mãn à? Từ ngày vào cái nghề khốn nạn này, tao bất mãn đủ thứ. Cái bất mãn lớn nhất của tao là phải chịu sự chi phối của những thằng ngu.

Chuyên thờ dài:

- Thôi, tao chả thèm nói chuyện với mày nữa. Tao tưởng đến đây để học hỏi mày một vài kinh nghiệm về trường, về tỉnh, về cách cư xử với ban giám đốc nhà trường, không dè mày chỉ nói toàn những lời bất mãn, chỉ nguyên rửa hết người nọ đến người kia thôi.
- Thì đó là kinh nghiệm tao truyền cho mày mà.
- Nếu chỉ có thế, đớp xong, tao dzọt về Saigon. Tao được nghỉ ba ngày...

Hoàng nắm lấy tay bạn, cười xòa:

- Nào, thông qua chuyện chửi bới. Bây giờ bàn tới một vài chuyện thực tế hơn. Mày về đây đã có nhà ở chưa? Cơm nước ra sao? Mày còn dạy tư ở Saigon không? Có muốn chơi vài giờ trường tư ở dưới này không?

Chuyên nhìn thẳng mặt bạn, ngập ngừng:

- Thoạt tiên, tao muốn ở chung với mày, nếu mày còn chỗ...Bây giờ tao đổi ý rồi...Cái lối sống của mày không hợp với tao. Có lẽ tao rủ mấy thằng mới xuống thuê chung một căn nhà cho tiện. Nếu thực hiện được điều đó, chuyện cơm nước giải quyết dễ ợt. Còn trường tư thì không quan trọng mấy đối với tao. Tiện thì dạy chơi, lấy chút tiền còm xài vặt. Còn không thì bỏ hết cũng chả sao. Tất cả còn tùy thuộc vào cái thời khóa biểu mới.

Hoàng tặc lưỡi mấy tiếng liền, rồi nói bằng một giọng chế nhạo:

- Chà chà, mày đúng là một nhà mô phạm gương mẫu.. Nền giáo dục của cái xứ bốn ngàn năm văn hiến này rồi có cơ khảm khá mất thôi! Tao rất tiếc không được ở chung với mày để được mày...hầu hạ. Những thằng cẩn thận như mày là thích dọn dẹp lắm, ở với bọn bê bối như chúng tao thì rất...ích quốc lợi dân. Mày sẽ có nhiều việc để làm, chứ không đến nỗi nhàn cư vi bất thiện. Hi hi...

Chuyên lắc đầu:

- Tao tuy trọng nguyên tắc nhưng cũng biết ghét những tên chẳng ra gì mà cứ đòi ngòi trên đầu trên cổ người khác..
- Ủa! Thì ra mày cũng chớm có mầm bất mãn rồi!
- Chờ coi! Nhưng tao tin rằng tao sẽ không giống bọn chúng mày. Nếu có bất mãn, tao sẽ phản ứng khác, không tự ý sa đọa và chửi bới loạn cào cào.
- Mày sẽ phản ứng ra sao?
- Chính tao cũng chưa biết, nhưng chắc chắn không ươn hèn như bọn mày. Nào đớp đi đã, tao cũng đói rồi....Mai mốt, nếu tiện thì lấy giùm tao cái thời khóa biểu.

Khi đồ ăn mang ra, hai người ít nói chuyện đi, lo ăn uống. Chuyên vừa ăn vừa ngẫm nhận xét người bạn mà chàng ít có dịp gặp gỡ từ ngày hai người cùng lên đại học. Trong khi Chuyên theo học cả Văn khoa lẫn Đại học Sư phạm, Hoàng, vì hoàn cảnh gia đình chọn học lớp sư phạm cấp tốc. Khi Hoàng được bổ về dạy một trường xa Saigon, hai người chỉ thỉnh thoảng mới liên lạc với nhau qua thư từ. Bây giờ tình cờ được cùng dạy một trường, chàng mới có dịp gặp lại bạn. Chàng không ngờ Hoàng thay đổi nhiều như vậy. Sau có mấy năm xa cách, chàng thấy bạn có vẻ bạt mạng hơn hồi còn đi học. Hoàng dạn dày, khinh bạc, chứ không còn yêu đời nữa. Chàng thầm tự hỏi không lẽ nghề dạy học lại khiến Hoàng biến dạng nhanh như vậy?

Đang ăn, Hoàng chợt ngừng lên hỏi:

- Sao? Mày thấy tao thế nào? Khác trước nhiều không?

Chuyên gật đầu:

- Khác nhiều quá ấy chứ. Mày không còn là thằng Hoàng...búng ra sữa nữa mà có vẻ phong sương lắm. Tao tự hỏi trong có mấy năm trời mà sao mày đã biến thành con người khác lạ như vậy? Bộ nghề dạy học gian truân lắm sao?

Hoàng cười hề hề, đáp:

- Chẳng gian truân như lên thác xuống ghềnh, nhưng gian truân trong cách đối phó với bọn ngu, bọn kỳ thị. Rồi mày cũng sẽ biến đổi như tao vậy. Nhập giang tùy khúc, nhập gia tùy tục, các Cụ ta đã dạy thì chẳng sai vào đâu được.. Nghề dạy nghề! Đi với ma, phải mặc áo giấy. Mặc riết mình cũng thành ma luôn. Đó là lẽ sống tự nhiên ở đời. có gì lạ đâu. Học với hành khác xa nhau một trời một vực đấy, mày ạ

Chuyên khẽ thờ dài. Thật ra, chàng cũng không tin lời bạn mấy.

Sau bữa ăn, Hoàng tiễn Chuyên ra tận bến xe đò. Khi bắt tay từ biệt, anh bảo bạn:

- Rồi mày sẽ thấy tao có lý...

Chương 2

Giờ học đầu tiên của Chuyên ở ngôi trường mới đã trôi qua một cách tốt đẹp. Chàng rất bằng lòng. Sau khi bước ra khỏi lớp, chàng có một vài nhận xét sơ khởi về lũ học trò.

- Trước hết, chúng tỏ ra thụ động quá. Suốt hai giờ liền chúng chỉ ngồi im nghe giảng. Chúng cũng không tỏ vẻ háng hái trả lời những câu hỏi của chàng. Chỉ khi chàng có chỉ định một đứa nào thì đứa ấy mới ưỡ ể oải đứng lên, nhưng cũng không nói gì hết. Thái độ của chúng khiến chàng nghi ngờ khả năng giảng dạy của mình. Chàng bèn ngừng giảng, cầm quyển vở của một học sinh ngồi gần chàng nhất để coi xem nó ghi chép những gì? Nó đã ghi đầy đủ những điều cần thiết, chứng tỏ nó hiểu bài. Muốn thử lại một lần nữa, chàng hỏi lại bài cũ mà thầy giáo trước đã giảng. Vẫn im lặng! Chàng hơi thất vọng, nhưng vẫn cố khuyến khích chúng hoạt động hơn. Mãi đến gần cuối giờ mới có một vài đứa rụt rè đứng lên trả lời. Chàng rất bằng lòng vì đó là dấu hiệu của sự cộng tác trong tương lai.
- Điều nhận xét thứ hai là bọn nữ sinh có vẻ nghịch ngợm hơn nam sinh. Có lẽ vì chúng chiếm đa số trong lớp. Ngay giờ đầu, chúng chưa dám giờ trò gì ra, nhưng chàng đã bắt gặp một vài tia nhìn ranh mãnh, một vài nụ cười tinh quái, một vài cái nháy mắt giữa chúng với nhau. Trong khi đó, bọn con trai khoanh tay ngồi nghiêm chỉnh. Theo kinh nghiệm riêng của chàng, những đứa tinh nghịch là những đứa thông minh.
- Điều nhận xét thứ ba là học trò không quen đối đáp bằng ngoại ngữ đang học. Một phần vì chúng không được thực tập, phần khác chúng phát âm sai. Chàng hứa sẽ sửa giọng và cho chúng tập nói những câu ngắn trước.

Tuy nhiên, chàng rất bằng lòng về giờ học đầu tiên. Không có một trục trặc kỹ thuật hay chuyên môn nào. Điều chàng thích hơn hết là số học sinh trong lớp không bằng nửa sĩ số của một lớp trường tư. Như vậy, chàng sẽ đỡ mệt hơn và kết quả cũng sẽ khả quan hơn. Do đó, chàng thấy lòng vui thích.

Tới phòng giáo sư, Chuyên còn đang tần ngần trước cửa, thì viên giám học đã chạy ra, nắm tay chàng, vồn vã hỏi:

- Ông giáo sư thấy học trò trường này thế nào?

Chàng mỉm cười đáp:

- Cũng khá ngoan. Với lại mới buổi đầu, chưa có gì đặc biệt.

Viên giám học quay về phía các thầy, cô giáo đang ngồi trong phòng, nói lớn:

- Xin giới thiệu với quý vị đây là ông Chuyên mới được bổ về trường ta.

Chuyên lần lượt bắt tay gần ba chục thầy giáo, trừ mấy bà hoặc cô. Một ông giáo già tự xưng tên là Cảnh lịch sự hỏi chàng:

- Thưa ông, ông dạy môn gì?
- Dạ, tôi dạy Anh văn.

Ông Cảnh gật gù:

- Anh văn đang hợp thời. Bây giờ đa số học sinh chọn Anh văn làm sinh ngữ chính. Loại như tôi, chắc chỉ vài năm nữa là thất nghiệp.
Chuyên ngạc nhiên hỏi:
 - Thưa, ông dạy môn gì?
 - Tôi dạy Pháp văn. Hồng đến nơi rồi.

Chàng muốn tìm lời an ủi, nhưng lại sợ mình khách sáo, giả dối, nên đành giữ im lặng. Ông Cảnh gượng cười, nói tiếp:

- Có lẽ tôi phải đổi môn dạy mất. Giá dạy được toán như ông Ngô thì dễ kiếm ăn hơn. Nè, ông Ngô, mỗi tháng ông dạy tư thêm được bao nhiêu tiền?

Ngô là một ông giáo trẻ, ngồi tận cuối bàn, tỏ vẻ khó chịu, đáp một cách miễn cưỡng:

- Cũng đủ sống!... Chưa đến nỗi chết đói!...

Ông Cảnh cười hề hề:

- Ông giỡn hoài! Ngót ba chục giờ trường tư chớ có ít gì, mỗi giờ rẻ ra cũng hai trăm. Vị chi cũng hơn hai chục ngàn, chưa kể lương chính phủ. Ông độc thân thì tiêu làm sao hết được.

Ngô bèn nửa đùa nửa thật trả đũa:

- Nè, ông Cảnh, ông có khiếu làm mật thám hơn là làm nghề gõ đầu trẻ đấy.

Chuyên không để ý tới chuyện gay go của hai người, lơ đãng nhìn về phía mấy cô giáo. Chàng bỗng để ý tới cô mặc áo màu tím Huế. Cô có nước da thật trắng và khuôn mặt bầu bĩnh. Bất chợt cô quay lại nhìn chàng. Bốn mắt gặp nhau trong một thoáng. Chàng vội ngoảnh đi, cô cũng ngượng ngùng cúi xuống. Chàng tìm một cái ghế trống, rồi lựa lời hỏi chuyện người ngồi bên cạnh. Đó là một ông giáo dạy sử địa, tốt nghiệp sư phạm trước chàng một năm, tên là Ngoạn. Chàng hỏi Ngoạn về Hoàng thì Ngoạn vừa cười vừa đáp:

- Anh Hoàng là thứ dữ ở trường này đó.

Chuyên ngạc nhiên:

- Thứ dữ? Ảnh dữ lắm sao? Chắc là hay phạt học trò?

Ngoạn lắc đầu:

- Không phải vậy. Dữ có nghĩa là ngang bướng, thích cãi lộn trong các buổi họp và dữ trong chuyện... ăn chơi.
- Nghĩa là ảnh có nhiều...tai tiếng?
- Không hẳn thế. Anh ấy bướng bỉnh, ăn chơi, nhưng chưa làm hại ai bao giờ. Nói cho ngay, anh ấy chỉ có tật bài bạc thôi.
- Còn đối với nữ sinh?
- Tôi chỉ nghe đồn anh ấy thỉnh thoảng cũng lăng nhăng chút đỉnh, nhưng khéo dẫu lắm nên chả có bằng cứ gì.
- Ông hiệu trưởng không nói gì ảnh sao?
- Nói gì được! Anh ấy dạy hay, học trò mến, kết quả tốt, vậy là chu rồi. Còn đời tư cá nhân thì...không liên quan gì tới ai hết.

Chuyên không đồng ý:

- Dạy học tức là làm nghề mô phạm, mình phải làm gương cho học trò noi theo. Đời tư hay công cũng vậy...

Ngoạn lắc đầu cười:

- Anh còn...lý thuyết quá. Thực tế không hẳn phải như vậy đâu.
- Tôi thấy các bậc thầy của chúng ta trước kia đều thế hết.

Ngoạn nghi ngờ:

- Có chắc là thế không? Tôi nghe nói những người mà ta coi là bậc thầy cũng có nhiều vị bê bối, khôn nạn lắm. Chẳng hạn cụ Vạn dạy Lý Hóa, miệng thì lúc nào cũng thuyết đạo lý rất hay, thế mà đã từng lén ngủ với chị dâu, khi anh trai vừa chết. Hay là cụ Hoan đã nổi tiếng về vụ phản đảng. Hồi còn trẻ cụ có tham gia một đảng cách mạng, chẳng may bị Tây bắt đưa đi đày, cụ bèn làm bản tự thú và khai hết các đồng chí của mình. Nhờ vậy, cụ được Tây tha. Không biết các cụ mô phạm ở chỗ nào?

Chuyên lúng túng:

- Thì cũng phải có người ...thế này, thế nọ chứ...Thật ra, cũng chỉ là những lời đồn, có ai biết chắc một trăm phần trăm đâu.

Ngoạn đùa:

- Vậy thì anh Hoàng cũng ở trong cái tình trạng 'thế này thế nọ'. Anh ấy còn khá hơn những nhà mô phạm bậc thầy mà tôi vừa tuyên dương công trạng là chưa phạm vào những điều cấm kỵ của nền đạo đức cổ truyền. Không loạn luân mà cũng không phản trắc! Tôi cho như vậy là quá đủ rồi. Xin đừng ai đòi hỏi nhiều hơn ở những nhà mô phạm ngày nay. Dạy học không phải là đi tu, mà nói cho ngay, tu sĩ cũng có nhiều vị bay bướm lắm. Vẫn là nhà tu mà vẫn đi ngủ với vợ người ta thì sao?

Chuyên tỏ vẻ buồn buồn:

- Anh quan niệm nghề dạy học cũng như trăm ngàn nghề khác?
- Chớ còn gì nữa! Xin anh đừng có ảo tưởng coi nghề dạy học là một nghề cao quý, đáng kính hơn các nghề khác. Vả chẳng, chúng ta cũng chỉ là những con người tầm thường với đầy đủ mọi tính xấu, tốt. Cũng tham lam, cũng ích kỷ, chẳng thua gì bất cứ ai.

Chuyên kể thờ dãi:

- Tôi thật không ngờ...
- Anh sẽ còn không ngờ nhiều cái nữa...Chẳng hạn một cô giáo trông bề ngoài hiền lành, đàng hoàng mà đã từng cướp chồng người khác, khiến cho kẻ bị mất chồng phải lao đao khổ sở với lũ con nhỏ còn măng sữa.
- Thì ra giới mô phạm của chúng ta cũng...bê bối quá nhỉ.
- Do đó, chúng ta nên quan niệm dạy học ngày nay chỉ là một nghề truyền kiến thức chuyên môn lại cho lớp hậu sinh. Còn đạo đức xin đừng đá động tới trong khi xã hội đầy rẫy những thói tha, bỉ ổi của những kẻ được coi là bậc đàn anh hay bậc thầy.

Chuyên cười nhạt:

- Nghe anh nói, tôi muốn giải nghệ quá. Thà đi buôn lậu hay đi lừa còn hay hơn.
- Ô, việc gì phải giải nghệ! Anh chỉ cần thay đổi quan niệm đi một chút là có thể thích ứng với cuộc sống thực tế rồi. Nếu anh cứ khăng khăng cho rằng nghề dạy học ngày nay là một nghề cao quý thì một ngày kia, chắc không lâu đâu, anh sẽ hoàn toàn thất vọng và phải giải nghệ thật.
- Anh có vẻ bị quan quá nhỉ?
- Không, tôi chỉ là con người thực tế thôi. Mới chỉ có một năm trong nghề bán cháo phở, tôi đã có được cái nhìn xác thực và hiểu được lẽ huyền vi của cái nghề đồn ạt này, càng đi sâu vào càng khám phá ra nhiều chân trời mới lạ.
- Thế ra trường công cũng chả khác gì trường tư hết! Tôi cứ ngỡ chỉ giới nhà giáo dạy tư mới có nhiều phần tử bê bối. Ai dè trường công cũng chẳng thua gì!
- Tôi e rằng còn bê bối hơn đấy!

Chuyên không nói gì nữa, buồn bã nhìn ra ngoài sân trường. Đúng lúc đó, chuông vào học reo vang. Chàng vội đứng lên ngay, sửa soạn tới lớp dạy. Vì chưa thuộc giờ, chàng phải mở thời khóa biểu ra coi lại. Thấy chàng sắp bước đi, Ngoạn vui vẻ hỏi:

- Anh đi đâu đấy?

Chuyên ngạc nhiên:

- Vào lớp, chứ còn đi đâu nữa! Chuông rồi mà.

Ngoạn cười:

- Thì cũng còn phải đợi cho học sinh xếp hàng xong đã chứ. Cứ từ từ...Anh thấy không? Đã có ai đứng lên đâu, kể cả những vị nguyên tắc cùng mình.

Chuyên nhìn quanh. Đúng như lời Ngoạn, chưa ai buồn nhúc nhích. Mọi người vẫn bình thản nói chuyện như không có gì xảy ra. Chàng bỗng thấy ngỡ ngàng, phải ngồi xuống. Khoảng mười phút sau, viên giám học từ ngoài bước vào, vui vẻ nói lớn:

- Quý vị có thấy không? Hồi này các ông, bà giám thị làm việc rất tích cực, bắt học trò xếp hàng im phăng phắc. Nhưng chả hiểu họ giữ trật tự được bao lâu.

Thấy bị đuổi khéo, các cô giáo đứng lên trước. Phía mấy thầy lác đác một vài người đứng lên theo. Chuyên vội vàng bước nhanh ra khỏi phòng giáo sư. Chưa ra tới cửa, chàng nghe có tiếng lớn sau lưng:

- Muốn biết mấy vị giám thị giữ trật tự được bao lâu, mình cứ ngồi đây chờ thì biết ngay. Mình tới lớp bây giờ là phá vỡ mất công trình tuyệt tác của họ đấy. Làm việc gì mình cũng phải biết kiên nhẫn mới thành công được.

Viên giám học cười xòa:

- Nhưng chỉ sợ bọn học sinh trẻ người non dạ không kiên nhẫn được thôi.
- Thì mình phải tập cho chúng nó quen dần đi. Nghề của chúng mình mà!

Chuyên đã bước xuống sân trường nên không được nghe tiếp cuộc đối thoại. Tự nhiên chàng nghe lòng buồn bực lạ. Chàng không ngờ giới nhà giáo có tinh thần chán nản, bi quan như vậy. Người ta không coi trọng nghề dạy học nữa. Tại sao? Khó mà trả lời cho đúng được. Nhưng có điều chắc chắn là chàng sẽ không bê bối như Hoàng mà cũng không nguyên tắc cùng mình như ông giáo già tên Cảnh. Chàng coi hai người đó như hai thái cực, không thể chấp nhận. Những năm lặn lội trong giới tư thực, chàng đã thâm lượm được một số kinh nghiệm về nghề dạy học. Thân gần học trò quá sẽ mang tiếng là mị chúng, mà nghiêm quá chúng sẽ sợ hãi rồi xa lánh, không chịu đi học đều.

Tiếng ồn ào, xôn xao của một lớp học vô trật tự làm tan biến những thắc mắc trong lòng Chuyên. Chàng dừng lại ở cửa lớp, đưa mắt nghiêm nghị nhìn lũ học sinh đang nhốn nháo ở bên trong. Tức thì, cái chợ vỡ bỗng im lặng như tờ. Tất cả học sinh đều đứng lên, chờ đợi. Chàng thông thả bước vào giữa lớp, đặt mấy quyển sách lên bàn giáo sư, rồi cho phép học sinh ngồi xuống. Trong khoảng nửa phút, lớp học lại ồn ào vì những tiếng cười nói, tiếng xô bàn ghế. Chuyên hơi cau mày, tỏ ý không bằng lòng. Để học sinh không lợi dụng lúc lộn xộn đùa nghịch, phá phách, chàng mở sách, đóng dục ra lệnh:

- Các anh chị mở trang 25!

Chợt có tiếng nói lớn từ một góc vang lên:

- Thôi mà, thầy! Làm chi vội vậy? Học về lâu về dài chớ đâu có phải dăm ba phút nửa giờ. Xin thầy hãy để ra mười phút thầy trò ta tìm hiểu lẫn nhau.

Chàng làm ngơ, hỏi:

- Mở trang 25 chưa?

Một vài nữ sinh ngồi dãy bàn trên đáp nhỏ:

- Dạ, rồi ạ,

Nhưng một nữ sinh khác đánh bạo nói:

- Thầy cho chúng em biết sơ về thầy đi.

Ngập ngừng một chút, chàng nói:

- Cũng được! Tôi là một giáo sư dạy sinh ngữ, được bổ về đây dạy Anh văn.

Bọn học sinh chờ đợi một lát, không thấy chàng nói thêm, bèn Ò lên một tiếng, rồi một đứa nói lớn:

- Những điều đó thầy không nói bọn em cũng biết cả rồi. Chúng em còn biết tên thầy là Chuyên, vừa tốt nghiệp sư phạm...

Chàng đùa:

- Vậy thì các anh chị biết hơn cả tôi, còn hỏi làm gì nữa!

Trong đám nữ sinh bỗng có tiếng xì xào, rồi có tiếng cười khúc khích. Chàng bèn quay về hướng đó, hỏi:

- Các chị cười cái gì?

Cả đám bỗng im phăng phắc, nhưng miệng đứa nào cũng chúm chím cười. Một đứa ngồi phía xa xa đánh bạo nói lớn:

- Chúng nó muốn biết thầy đã có vợ chưa để chúng nó... còn liệu.

Thế là cả lớp cười phá lên. Chàng vội nghiêm mặt lại, nói lớn:

- Mở trang 25!

Khi chàng đã cúi xuống, trong đám nữ sinh còn có tiếng xì xào: *Ông chưa có vợ đâu, chúng mày ạ. Đứa nào muốn nhào dzô thì cứ ...nhào đại đi... Ở ờ, ông chưa có vợ, nhưng chỉ có ba con phải nuôi dưỡng thôi... Suyt, chúng mày nói bậy quá, mở sách học đi... Chèn ơi, chưa gì con Liên đã bênh ông rồi. Bộ muốn làm trò cưng của ông chắc? Vừa nghe nói ông độc thân đã cuống lên rồi!... Nó không muốn làm trò cưng đâu mà chỉ muốn làm cục cưng thôi...*

Sợ bọn nữ sinh mỗi lúc một nói bậy hơn, Chuyên nghiêm giọng nói lớn:

- Mở sách ra học đi, ai còn nói lảm nhảm nữa tôi đuổi ra khỏi lớp.

Lớp học lắng xuống dần, rồi khi chàng cất tiếng đọc lớn thì mọi người đều im phăng phắc. Khi chuông tan học reo, chàng thở phào một tiếng nhẹ nhõm. Chàng thờ thối bước xuống sân, mặc cho lớp học ồn ào ở sau lưng.

Ra đến cổng trường, chàng thấy Hoàng ngồi trên một chiếc xe lôi. Chàng bước đến gần, hỏi:

- Mày đợi ai?

Nhận ra chàng, Hoàng vui vẻ đáp:

- Đợi mày chứ còn đợi ai nữa! Lên xe đi với tao. Lẹ lên!

Chàng ngạc nhiên:

- Đi đâu? Tao còn phải về nhà ăn cơm, chiều nay có giờ dạy.

Hoàng khoát tay:

- Khỏi về nhà. Đi đớp với tao. Lên xe đi.
- Tại sao?
- Thằng đàn! Đi đớp mà còn hỏi tại sao thì đàn quá rồi.

Chàng nháy mắt:

- Tao nghi mày muốn hỏi lộ tao để tao làm cho mày một chuyện gì phi pháp đó.

Hoàng trề môi:

- Mặt mày mà dám làm chuyện phi pháp! Nói tới chuyện tán mấy em nữ sinh mày đã run như cây sậy thì làm nổi trò trống gì nữa. Nếu phi pháp tao sẽ nhờ thằng khác chứ không nhờ cái mặt mày.
- Thế thì hỏi lộ tao làm cái thống chế gì?
- Ô hay, cái thằng này, sao cứ ngu đàn mãi thế? Bộ tao không thể đái mày một bữa ăn à? Thôi, lên xe đi, ngọm nó vừa chứ.

Khi xe bắt đầu chạy, Hoàng mới nói:

- Nhờ vả hay hỏi lộ đều không phải. Tao chỉ muốn mày cộng tác. Tao bảo xe tạt qua nhà mày cho mày ném mấy cuốn sách khôn nạn này vào nhà.
- Nhưng tao nói trước là tao không bao giờ cộng tác với mày trong vụ quyến rũ gái vị thành niên hay cờ bạc bịp...
- Yên chí lớn! Tao biết khả năng của mày chỉ tán được mấy em ế xưng ế xĩa hay mấy em sến về già thôi.

- Cũng được đi! Ế và già mà không phạm pháp còn hơn đếm lịch.
- Sau khi cất mấy cuốn sách giáo khoa ở nhà, Chuyên lại lên xe, hỏi bạn:
- Nào chuyện gì thì học ra đi để tao coi nó đứng đắn đến cỡ nào!
 - Đừng có nóng! Chờ gấp đông đủ cả sẽ bàn cũng chưa muộn.
 - Nghĩa là có nhiều người tham dự hay sao mà phải chờ đông đủ?
 - Tất cả có năm tên, kể cả mày.
 - Bộ xì phé hay chắn cạ mà có những năm mạng? Nhưng tao đã nói tao không thích chờ bịch.

Hoàng nổi cáu, gắt:

- Câm mồm đi, mày! Bộ mày tưởng tao chỉ biết chờ bịch thôi sao? Cái mặt tao không làm nổi trò gì đáng hoàng? Mẹ kiếp, khi cần ông cũng đáng hoàng như bất cứ thằng chó đẻ nào trên cái cõi đời này! Ông không đưa mày vào con đường sa ngã, trụy lạc đâu. Cái hạng mới ra trường như mày là còn nuôi nhiều ảo tưởng lắm. Rồi sau này vỡ mặt mới biết thân. Ông đã nói làm ăn đáng hoàng là đáng hoàng, chứ đánh lừa mày thì ăn cái giải gì!
- Thôi được, tao tạm tin mày.

Khoảng mười phút sau, xe ngừng lại trước một tiệm ăn khá lớn và đông khách. Hoàng đưa thẳng Chuyên lên lầu, giới thiệu chàng với ba người đã ngồi chờ sẵn quanh một bàn tròn. Hoàng nói tên từng người: Biên, Lộc và Tiệp. Khi Chuyên vừa ngồi xuống, Hoàng bèn nói:

- Dĩ thực vi tiên! Đóp đã, rồi nói chuyện sau. Đồng ý không các bồ?

Tất cả cùng nói:

- Đồng ý là cái chắc. Có thực mới vực được đạo. Không đóp thì lấy hơi sức đâu mà đấu hót.

Hoàng vui vẻ hỏi:

- Vậy thì các bạn đã kêu gì chưa?
- Rồi, nhưng dặn họ đợi bạn tới mới đem ra cho nóng. Bây giờ mình vừa ăn vừa nói chuyện cho đỡ mất thì giờ.

Hoàng quay sang nói với Chuyên:

- Ba người anh em này cùng dạy học như bọn mình, nhưng họ là chuyên viên tư thực, làm ăn lớn ở cái đất này.

Chỉ mới nghe bạn giới thiệu như vậy Chuyên đã đoán được gần hết câu chuyện họ muốn bàn với mình. Chàng giữ im lặng, lắng tai nghe Hoàng trình bày. Bọn họ bốn người dự tính mở mấy lớp luyện thi tú tài phần thứ nhất, chỉ dạy những môn chính. Sở dĩ họ muốn chàng cộng tác vì chàng đã dạy tư quen. Cuối cùng, Hoàng hỏi:

- Mày nghĩ sao, Chuyên? Đây là dịp may hiếm có để làm giàu đó. Bỏ qua rất ửng. Bọn tao trù tính không thể lỗ được, bết lắm cũng phải huề!

Chuyên chậm rãi đáp:

- Tất nhiên là tao chịu. Nhưng mày mới chỉ cho biết sơ qua câu chuyện, còn nhiều vấn đề khác chưa thấy mày nói tới. Chẳng hạn như...đóng góp ra sao?

Hoàng đưa mắt nhìn mấy người bạn kia, rồi gật gù:

- Cứ từ từ, đâu sẽ có đó. Trước hết chúng tao muốn biết mày có chịu không đã, còn chuyện tiền bạc sẽ tính sau.

Người bạn tên Lộc chỉ các món ăn vừa được đem ra, nói lớn:

- Thôi, mình nhậu đi đã kéo nguội mắt ngon.

Bữa ăn kéo dài hơn một tiếng đồng hồ. Khi đứng lên, mọi người đều hể hả bằng lòng. Công việc làm ăn đã được thảo luận cặn kẽ, đi đến kết luận là cả năm người phải đóng góp đồng đều. Họ cũng đã bàn tới việc phân công, mỗi người phải đảm trách một việc. Nhưng Chuyên được miễn vì là người mới tới tỉnh này.. Tuy ngoài mặt vẫn sốt sắng bàn tính, nhưng trong bụng Chuyên vẫn thấy e ngại. Chàng không tin một người ăn chơi bê bối như Hoàng lại có thể làm ăn đứng đắn được. Vì thế, lúc ra xe về, chàng hỏi bạn:

- Bộ mày định làm ăn thật sao?

Hoàng bèn trợn mắt:

- Thật chứ! Tại sao mày lại hỏi vậy?
- Vì tao thấy mày ăn chơi quá sợ không đứng đắn nổi.
- Vì tao ăn chơi nên mới cần làm ăn.
- Ủa! Mày nói gì kỳ vậy?

- Có gì mà kỳ! Tao hỏi mày nhé, nếu không làm ăn thì lấy tiền đâu mà ăn chơi? Ngoài ra, dù thế nào, tao cũng vẫn là một nhà giáo, nghĩa là cũng có tý ty máu đứng đắn chảy trong huyết quản. Nếu cái vụ này thành công, bọn mình giàu mấy hời! Mà tao chắc sẽ thành công.

Chuyên trề môi:

- Thôi đi bạn, đừng có chủ quan khinh địch.
- Tao không chủ quan. Tao được liệt vào loại giáo sư toán ăn khứa nhất ở đây đó. Mày cứ yên chí lớn đi!
- Còn ba tên kia?
- Tên Biên dạy Lý Hóa, tên Lộc Việt văn, còn tên Tiếp cũng dạy Toán như tao. Tất cả đều nổi tiếng và ăn khứa.

Chuyên nói tiếp luôn:

- Trừ có tao .
- Mày thì rồi cũng ăn khứa và nổi tiếng như bọn tao.
- Thôi được, tao tạm tin mày.
- Ở cái đất này, mày không tin tao thì chả còn đêch ai mà tin nữa.

Nói xong, Hoàng cười hô hô, át cả tiếng máy nổ của xe lô. Chuyên cũng cười theo một cách vui vẻ.